

Commissie voor de Regulering van de Elektriciteit en het Gas
Nijverheidsstraat 26-38
1040 Brussel
Tel.: 02/289.76.11
Fax: 02/289.76.09

COMMISSIE VOOR DE REGULERING VAN DE ELEKTRICITEIT EN HET GAS

BESLISSING

(B)070412-CDC-677

over de

'aanvraag tot goedkeuring van het voorstel van de N.V. Elia System Operator betreffende de methoden voor congestiebeheer op de koppelverbinding Frankrijk-België'

genomen met toepassing van artikel 180, §2, van het koninklijk besluit van 19 december 2002 houdende een technisch reglement voor het beheer van het transmissienet van elektriciteit en de toegang ertoe

12 april 2007

INLEIDING

De COMMISSIE VOOR DE REGULERING VAN DE ELEKTRICITEIT EN HET GAS (hierna: CREG) onderzoekt hierna, op basis van artikel 180, § 2, van het koninklijk besluit van 19 december 2002 houdende een technisch reglement voor het beheer van het transmissienet van elektriciteit en de toegang ertoe (hierna: het technisch reglement), het voorstel van N.V. Elia System Operator (hierna: Elia) betreffende de methoden voor congestiebeheer op de koppelverbinding Frankrijk-België, met het oog op de herschikking van de capaciteit tussen de verschillende tijdshorizonten.

Artikel 180, §2, van het technische reglement bepaalt dat de methoden voor congestiebeheer, alsook de veiligheidsregels, ter goedkeuring aan de CREG worden voorgelegd door de netbeheerder.

Het voorstel betreffende de methoden voor congestiebeheer op de koppelverbinding Frankrijk-België, met het oog op de herschikking van de capaciteit tussen de verschillende tijdshorizonten, werd door Elia, per brief van 16 maart 2007 (op 19 maart 2007 ontvangen per drager met bericht van ontvangst) aan de CREG bezorgd. Het door Elia ingediende dossier bestaat uit de volgende twee documenten: de beschrijving van het voorstel met de titel "Interconnexion France-Belgique, répartition de la capacité entre les différents horizons de temps, Proposition 2007", en een verslag "*Belgium-France Interconnexion, split of the capacity between the different timeframes, minutes of the consultation meeting, 6 march 2007*".

Deze beslissing is opgesplitst in vier delen. Het eerste deel is gewijd aan het wettelijke kader. In het tweede deel worden de antecedenten van de beslissing toegelicht. Het derde deel ontleedt het voorstel van Elia betreffende de methoden voor congestiebeheer op de koppelverbinding Frankrijk-België' Het vierde deel, tenslotte, bevat de eigenlijke beslissing.

Als bijlage bij deze beslissing wordt een kopie gevoegd van het voorstel dat Elia op 16 maart 2007 ter kennis bracht van de CREG evenals een kopie van het verslag van de vergadering van 6 maart 2007.

Op zijn vergadering van 12 april 2007 nam het Directiecomité van de CREG de onderhavige beslissing.

I. WETTELIJK KADER

I.1. Richtlijn [2003/54/EG](#) van het Europees Parlement en van de Raad van 26 juni 2003 houdende de gemeenschappelijke regels voor de interne markt voor elektriciteit en tot intrekking van richtlijn 96/92/EG

1. Richtlijn 2003/54/EG van het Europees Parlement en de Raad van 26 juni 2003 houdende de gemeenschappelijke regels voor de interne markt voor elektriciteit en tot intrekking van richtlijn 96/92/EG (hierna: richtlijn 2003/54/EG) legt in haar artikel 9.e) een algemene verplichting op volgens dewelke de netbeheerder de niet-discriminatie tussen gebruikers of categorieën van gebruikers van het net, meer in het bijzonder ten gunste van verwante bedrijven, moet waarborgen.

Richtlijn 2003/54/EG benadrukt meer bepaald het principe van de niet-discriminerende toegang tot het transmissiesysteem in artikel 20.1, dat bepaalt dat de Lidstaten erop dienen toe te zien dat voor alle in aanmerking komende klanten een systeem van toegang voor derden tot de transmissie- en distributienetten wordt ingevoerd. Dit systeem, gebaseerd op gepubliceerde tarieven, moet objectief en zonder discriminatie tussen de gebruikers van het net worden toegepast.

Artikel 20.2 van richtlijn 2003/54/EG bepaalt onder meer dat de transmissienetbeheerder de toegang kan weigeren als hij niet over de nodige capaciteit beschikt.

Artikel 23.1.a) van richtlijn 2003/54/EG heeft betrekking op de regelgevende instanties en voorziet dat ze, ten minste, verantwoordelijk moeten zijn voor het garanderen van non-discriminatie, daadwerkelijke mededinging en een doeltreffende marktwerking ten aanzien van de voorschriften inzake het beheer en de toekenning van koppelingscapaciteit, in overleg met de regelgevende instanties van de Lidstaten waarmee een koppeling bestaat.

I.2. Verordening (EG) Nr. 1228/2003 van het Europees Parlement en de Raad van 26 juni 2003 betreffende de voorwaarden voor toegang tot het net voor grensoverschrijdende handel in elektriciteit

2. De CREG herinnert eraan dat, krachtens de bepalingen van artikel 249 van het Verdrag tot oprichting van de Europese Gemeenschap, verordening nr. 1228/2003 een algemene draagwijdte heeft, in al zijn elementen bindend is en rechtstreeks van toepassing is in iedere Lidstaat.

3. Artikel 6.1 preciseert dat de problemen inzake congestiebeheer worden aangepakt met niet-discriminerende oplossingen die op de markt zijn gebaseerd en de betrokken marktdeelnemers en transmissiesysteembeheerders doeltreffende economische signalen geven.

4. Artikel 6.2 van verordening nr. 1228/2003 bepaalt dat de procedures voor de beperking van de transacties alleen mogen worden gebruikt in noodsituaties waarbij de transmissienetbeheerder snel moet ingrijpen en waarbij redispatching of compensatiehandel niet mogelijk zijn, en dat, behoudens gevallen van overmacht, de marktdeelnemers aan wie een capaciteit werd toegekend, moeten worden vergoed voor elke beperking.

5. Artikel 6.3 bepaalt dat marktdeelnemers de beschikking krijgen over de maximale capaciteit van de koppelverbindingen en/of de maximale capaciteit van de transmissiesystemen waarmee grensoverschrijdende stromen worden verzorgd, met naleving van de voor een bedrijfszekere exploitatie van het net geldende veiligheidsnormen.

6. Artikel 6.5 van verordening nr. 1228/2003 bepaalt dat, voor zover dit technisch mogelijk is, de transmissienetbeheerders de behoeften aan capaciteit voor elektriciteitsstromen in tegengestelde richting over de overbelaste koppellijn moeten vereffenen, teneinde de capaciteit van deze lijn maximaal te benutten.

I.3. De nieuwe “Richtsnoeren voor het beheer en de toewijzing van beschikbare overdrachtcapaciteit op interconnecties tussen nationale systemen”

7. Overeenkomstig artikel 8(4) van verordening nr. 1228/2003, besliste de Europese Commissie de in de bijlage van deze verordening nr. 1228/2003 opgenomen richtsnoeren voor het beheer en de toekenning van beschikbare overdrachtscapaciteit op interconnecties (koppelverbindingen) tussen nationale systemen te wijzigen¹. Aldus werd een nieuwe versie van de bijlage van kracht op 1 december 2006 (hierna: de nieuwe richtsnoeren).

De bepalingen van deze nieuwe richtsnoeren die relevant zijn voor onderhavige beslissing worden hierna weergegeven.

1. ALGEMEEN

[...]

1.10. De nationale regelgevende instanties zullen regelmatig de methoden voor congestiebeheer evalueren, waarbij zij met name aandacht zullen besteden aan de naleving van de beginselen en regels die in de voorliggende verordening en in de onderhavige richtsnoeren zijn vastgelegd, en aan de modaliteiten en voorwaarden die de regelgevende instanties zelf hebben vastgelegd op basis van die beginselen en regels. In het kader van een dergelijke evaluatie moeten alle marktspelers worden geraadpleegd en moeten gerichte studies worden uitgevoerd.

2. METHODEN VOOR CONGESTIEBEHEER

2.1 De methoden voor congestiebeheer moeten op de markt gebaseerd zijn, zodat doeltreffende grensoverschrijdende handel wordt vergemakkelijkt. Daarom zal capaciteit alleen worden toegewezen door expliciete (capaciteit) of impliciete (capaciteit en energie) veilingen. Beide methoden mogen worden gebruikt voor een en dezelfde interconnectie. Met betrekking tot intra-day handel is continuhandel mogelijk.

2.2. Afhankelijk van de concurrentievoorwaarden moeten de mechanismen voor

---

¹ Zie beslissing van de Commissie van 9 november 2006 tot wijziging van de bijlage bij verordening (EG) Nr. 1228/2003 betreffende de voorwaarden voor toegang tot het net voor grensoverschrijdende handel in elektriciteit, Publicatieblad EG, nr. L 312 van 11 november 2006, p. 59.

congestiebeheer zowel lange- als kortetermijntoewijzing van transmissiecapaciteit mogelijk maken.

2.3. Bij elke procedure van capaciteitstoewijzing wordt een voorgeschreven gedeelte van de beschikbare interconnectiecapaciteit toegewezen, alsook de resterende capaciteit die niet eerder is toegewezen en alle capaciteit die is vrijgegeven door de begunstigen van eerdere toewijzingen.

[...]

2.5. De toegangsrechten voor toewijzingen op lange en middellange termijn moeten vaste transmissiecapaciteitsrechten zijn. Voor deze toegangsrechten gelden de beginselen “use-it-or-lose-it” of “use-it-or-sell-it” op het ogenblik van de nominering.

2.6. De TNB's stellen een passende structuur vast voor de toewijzing van capaciteit tussen verschillende tijdsbestekken. Hierin kan een optie zijn opgenomen om een minimumpercentage aan interconnectiecapaciteit te reserveren voor dagelijkse of “intra-day”-toewijzing. Deze toewijzingsstructuur moet worden beoordeeld door de respectievelijke regelgevende instanties. Bij het opstellen van hun voorstellen houden de TNB's rekening met:

a) de kenmerken van de markten,

b) de exploitatieomstandigheden, zoals de gevolgen van de vereffening van vaste programma's,

c) het niveau van harmonisering van de percentages en tijdsbestekken die zijn goedgekeurd voor de verschillende geldende mechanismen voor toewijzing van capaciteit.

[...]

2.12. Capaciteit mag worden verhandeld op secundaire basis voor zover de TNB lang genoeg van tevoren hiervan in kennis wordt gesteld. Wanneer een TNB een secundaire transactie weigert, moet hij dit op duidelijke en transparante wijze meedelen en uitleggen aan alle marktdeelnemers, en moet hij de regelgevende instantie daarvan in kennis stellen.

2.13. De financiële gevolgen van het niet naleven van verplichtingen in verband met de toewijzing van capaciteit komen ten laste van degenen die daarvoor verantwoordelijk zijn. Wanneer marktdeelnemers geen gebruik maken van de capaciteit waartoe ze zich verbonden hebben, of, in het geval van expliciet geveilde capaciteit, deze niet verhandelen op secundaire basis of tijdig teruggeven, verliezen ze de rechten op die capaciteit en zijn ze

een op de kosten gebaseerde vergoeding verschuldigd. Deze op de kosten gebaseerde vergoedingen voor het niet gebruiken van capaciteit dienen gerechtvaardigd en proportioneel te zijn. Ook wanneer een TNB zijn verplichting niet nakomt, dient hij de marktdeelnemer te vergoeden voor het verlies van de capaciteitsrechten. Met andere verliezen die het gevolg zijn van het verlies van capaciteitsrechten wordt geen rekening gehouden. De belangrijkste concepten en methoden voor het vaststellen van de aansprakelijkheid voor het niet naleven van de verplichtingen worden van tevoren uiteengezet voor wat de financiële gevolgen betreft, en dienen te worden beoordeeld door de relevante nationale regelgevende instantie(s).

[...]

3. COÖRDINATIE

3.1. De betrokken TNB's coördineren en implementeren de toewijzing van interconnectiecapaciteit aan de hand van gemeenschappelijke toewijzingsprocedures. Wanneer wordt verwacht dat de handel tussen twee landen (TNB) een aanzienlijke invloed zal hebben op de fysieke stroom van elektriciteit in een derde land (TNB), coördineren de betrokken TNB's hun congestiebeheermethodes via een gemeenschappelijke congestiebeheerprocedure. De nationale regelgevende instanties en de TNB's zien erop toe dat geen enkele congestiebeheerprocedure unilateraal wordt opgezet die aanzienlijke gevolgen heeft voor de fysieke elektriciteitsstromen in andere netwerken.

3.2. Uiterlijk op 1 januari 2007 moet tussen landen in de volgende gebieden een gemeenschappelijke congestiebeheermethode en –procedure voor toewijzing van capaciteit aan de markt worden opgezet, en dit minstens voor de jaar-, maand- en day-ahead"-toewijzing:

(...)

b) Noordwest-Europa (Benelux, Duitsland en Frankrijk),

(...)

In geval van een interconnectie waarbij tot meerdere gebieden behorende landen betrokken zijn, mag een andere congestiebeheermethode worden gebruikt ter verzekering van verenigbaarheid met de methoden die worden toegepast in de andere gebieden waartoe genoemde landen behoren. In dat geval stellen de betreffende TNB's de methode voor die ter beoordeling aan de betreffende regelgevende instanties zal worden voorgelegd.

3.5. *Ter bevordering van eerlijke en doeltreffende mededinging en grensoverschrijdende handel, dient de in punt 3.2 hiervoor beschreven coördinatie tussen de TNB's binnen de gebieden alle stappen te bestrijken, gaande van capaciteitsberekening en optimalisering van toewijzing tot veilige exploitatie van het netwerk, en worden de verantwoordelijkheden duidelijk verdeeld. Deze coördinatie heeft met name betrekking op:*

a) het gebruik van een gemeenschappelijk transmissiemodel dat doeltreffend omspringt met fysieke loop-flows en rekening houdt met de verschillen tussen fysieke en commerciële stromen,

b) de toewijzing en nominering van capaciteit om doeltreffend om te springen met onderling afhankelijke fysieke loop-flows,

c) het gelijktrekken van de verplichtingen van capaciteitshouders om informatie te verstrekken over het geplande gebruik van capaciteit, d.w.z. de nominering van de capaciteit (voor expliciete veilingen);

d) identieke tijdsbestekken en sluitingstijden,

e) een identieke structuur voor de toewijzing van capaciteit tussen verschillende tijdsbestekken (bv. 1 dag, 3 uren, 1 week, enz.) en in termen van verkochte capaciteitsblokken (hoeveelheid elektriciteit in MW, MWh, enz.),

f) consequentheid wat het kader voor contracten met marktdeelnemers betreft,

g) de verificatie van de stromen om te voldoen aan de eisen inzake netwerkbeveiliging voor operationele planning en real-time exploitatie,

h) de verrekening en de uitvoering van maatregelen inzake congestiebeheer.

[...]

4. TIJDSHEMA VOOR MARKTOPERATIES

[...]

4.2. *De nominering van transmissierechten dient, met volle aandacht voor de netwerkveiligheid, lang genoeg van tevoren plaats te vinden, en wel vóór de “day-ahead”-sessies van alle relevante georganiseerde markten en vóór de bekendmaking van de capaciteit die zal worden toegewezen op basis van het “day-ahead”- of het “intra-day”-toewijzingsmechanisme. Om doeltreffend gebruik te maken van de interconnectie worden nomineringen van transmissierechten in de omgekeerde richting vereffend.*

[...]

5. TRANSPARANTIE

5.1. TNB'S publiceren alle relevante gegevens met betrekking tot de beschikbaarheid van het netwerk, de netwerktoegang en het netwerkgebruik, inclusief een verslag waarin wordt nagegaan waar en waarom er sprake is van congestie, welke methoden worden toegepast om de congestie te beheren en welke plannen er bestaan voor congestiebeheer in de toekomst.

[...]

5.3. De toegepaste procedures voor congestiebeheer en capaciteitstoewijzing, de tijdstippen en procedures voor het aanvragen van capaciteit, een beschrijving van de aangeboden producten, en de rechten en plichten van de TNB's en van de partijen die de capaciteit verkrijgen, inclusief de aansprakelijkheid bij niet-naleving van deze plichten, moeten nauwkeurig door de TNB'S worden beschreven en op transparante wijze aan alle potentiële netwerkgebruikers worden meegedeeld.

[...]

5.5. De TNB's dienen alle relevante gegevens betreffende de grensoverschrijdende handel te publiceren op basis van de best mogelijke voorspelling. De betrokken marktdeelnemers verschaffen de TNB's de nodige informatie, zodat die aan hun verplichting kunnen voldoen. De wijze waarop deze informatie wordt gepubliceerd moet ter beoordeling aan de regelgevende instanties worden voorgelegd. De TNB's moeten minstens de volgende gegevens publiceren:

a) jaarlijks: Informatie over de langetermijnevolutie van de transmissie-infrastructuur en het effect ervan op de grensoverschrijdende transmissiecapaciteit,

b) maandelijks: Maand- en jaarvoorspellingen van de voor de markt beschikbare transmissiecapaciteit, rekening houdend met alle relevante informatie waarover de TNB beschikt op het ogenblik van de berekening van de voorspelling (vb. de gevolgen van zomer en winter op de capaciteit van de lijnen, onderhoud aan het net, beschikbaarheid van productie-eenheden, enz.);

c) wekelijks: Voorspellingen van de voor de markt beschikbare transmissiecapaciteit voor de komende week, rekening houdend met alle informatie waarover de TNB beschikt op het ogenblik van de berekening van de voorspelling, zoals de weersvoorspelling, gepland onderhoud aan het net, beschikbaarheid van productie-eenheden, enz.;

d) dagelijks: Voor de markt beschikbare "day-ahead"- en "intra-day"-transmissiecapaciteit voor elke tijdseenheid van de markt, rekening houdend met alle vereffende "day-ahead"-nomineringen, "day-ahead"-productieschema's, vraagprognoses en gepland onderhoud aan

het net;

e) totale reeds toegewezen capaciteit per tijdseenheid van de markt en alle relevante omstandigheden waarin deze capaciteit kan worden gebruikt (vb. de toewijzingsprijs op de veiling, de verplichtingen inzake de wijze waarop de capaciteit moet worden gebruikt, enz.) teneinde alle resterende capaciteit te identificeren;

f) de toegewezen capaciteit, zo snel mogelijk na elke toewijzing, en een indicatie van de betaalde prijs;

g) de totale gebruikte capaciteit, per tijdseenheid van de markt, onmiddellijk na de nominering;

h) zo dicht mogelijk bij de werkelijke tijd: Verzamelde informatie over gerealiseerde commerciële en fysieke stromen, per tijdseenheid van de markt, inclusief een beschrijving van de effecten van eventuele corrigerende maatregelen (zoals beperking) die door de TNB's zijn genomen om problemen met het systeem of netwerk op te lossen;

i) informatie vooraf over geplande uitval en verzamelde informatie achteraf over geplande en niet-geplande uitval die de vorige dag heeft plaatsgevonden in opwekkingseenheden van meer dan 100 MW.

5.6. De markt moet tijdig over alle relevante informatie beschikken om over alle transacties te kunnen onderhandelen (industriële klanten moeten bijvoorbeeld tijdig kunnen onderhandelen over jaarcontracten en biedingen moeten tijdig naar georganiseerde markten worden gestuurd).

5.7. De TNB moet de relevante informatie over de voorspelde vraag en opwekking publiceren volgens de in de punten 5.5 en 5.6 vermelde tijdschema's. De TNB moet ook de relevante informatie publiceren die nodig is voor de grensoverschrijdende vereffeningsmarkt.

5.8. Wanneer de voorspellingen zijn gepubliceerd, moeten ook de ex-post gerealiseerde waarden voor de informatie over de voorspelling worden gepubliceerd in de tijdsperiode die volgt op die waarop de voorspelling betrekking heeft of ten laatste op de volgende dag (D+1).

5.9. Alle door de TNB's gepubliceerde informatie moet gratis ter beschikking worden gesteld in een gemakkelijk toegankelijk formaat. Het moet ook mogelijk zijn om via adequate en genormaliseerde middelen voor informatie-uitwisseling, die in nauwe samenwerking met de

marktpartijen worden vastgesteld, toegang te krijgen tot alle gegevens. De gegevens omvatten informatie over voorbije tijdsperiodes, en minstens over de voorbije twee jaar, zodat nieuwe marktdeelnemers ook toegang hebben tot dergelijke gegevens.

[...]

I.4. De elektriciteitswet

8. Artikel 2, 7° van de wet van 29 april 1999 betreffende de organisatie van de elektriciteitsmarkt (hierna: elektriciteitswet) verstaat onder “transmissienet” het nationaal transmissienet voor elektriciteit, dat de bovengrondse lijnen, ondergrondse kabels en installaties omvat die dienen voor het vervoer van elektriciteit van land tot land en naar rechtstreekse afnemers van de producenten en naar distributeurs gevestigd in België, alsook voor de koppeling tussen elektrische centrales en tussen elektriciteitsnetten.

9. Artikel 15 § 1 van dezelfde wet bepaalt dat de in aanmerking komende afnemers een recht van toegang tot het transmissienet hebben tegen de tarieven vastgesteld overeenkomstig artikel 12 en dat de netbeheerder de toegang alleen kan weigeren wanneer hij niet over de nodige capaciteit beschikt, of wanneer de aanvrager niet voldoet aan de technische voorschriften bepaald in het technisch reglement.

I.5. Het technisch reglement

10. Artikel 180, §1, van het technische reglement bepaalt dat de netbeheerder op niet-discriminerende en transparante wijze de door hem toegepaste congestiebeheermethoden moet bepalen.

Artikel 180, §2, preciseert dat de methoden voor congestiebeheer en de veiligheidsregels ter goedkeuring aan de CREG ter kennis gebracht moeten worden en gepubliceerd moeten worden overeenkomstig artikel 26.

Overeenkomstig artikel 180, §3, van het technisch reglement moet de netbeheerder er, bij de uitvaardiging en de inwerkingstelling van deze methoden, inzonderheid op toezien om,

1° zoveel mogelijk rekening te houden met de richting van de elektriciteitsstromen, en in het bijzonder wanneer de energie-uitwisselingen effectief de congestie doen verminderen;

2° zoveel mogelijk betekenisvolle invloeden te vermijden op de elektriciteitsstromen in andere netten;

3° problemen van congestie op het net op te lossen bij voorkeur met methoden die geen selectie tussen de energie-uitwisselingen van de verschillende toegangsverantwoordelijken inhouden;

4° geschikte economische signalen te geven aan de betrokken netgebruikers.

Overeenkomstig artikel 180, §4, van het technisch reglement moeten deze methoden van congestiebeheer onder meer gebaseerd zijn op:

1° procedures voor het in mededinging stellen van de beschikbare capaciteit;

2° de coördinatie van de inschakeling van productie-eenheden aangesloten op de regelzone en/of, middels akkoord met de buitenlandse netbeheerder(s), door de gecoördineerde inschakeling van productie-eenheden aangesloten op de betrokken buitenlandse regelzone(s).

Krachtens artikel 181, §1, van het technische reglement hebben de methoden voor congestiebeheer bepaald in artikel 180 onder meer tot doel:

1° elke beschikbare capaciteit aan de markt ter beschikking te stellen volgens transparante en niet-discriminerende methoden via, in voorkomend geval, veilingen waarin de capaciteiten kunnen worden verkocht met verschillende duurtijden en met verschillende karakteristieken (bijvoorbeeld wat betreft de verwachte betrouwbaarheid van de betreffende beschikbare capaciteit);

2° de beschikbare capaciteit in een serie verkopen aan te bieden die op verschillende tijdsbasis gehouden kunnen worden;

3° bij elk van deze veilingen een bepaald gedeelte van de beschikbare capaciteit aan te bieden, met inbegrip van alle overblijvende capaciteiten die niet toegekend werden bij de vorige verkopen.

4° de commercialisering van de aangeboden capaciteit toe te laten.

Artikel 181, §2, bepaalt dat de methoden voor congestiebeheer, in noodsituaties, een beroep

kunnen doen op de onderbreking van grensoverschrijdende energie-uitwisselingen, overeenkomstig vooraf vastgestelde prioriteitsregels die de CREG ter kennis zijn gebracht en gepubliceerd zijn overeenkomstig artikel 26 van dit besluit.

Zijn paragraaf 3 preciseert dat, wat de uitvaardiging en de inwerkingstelling van de methoden voor congestiebeheer betreft, de netbeheerder overleg dient te plegen met de netbeheerders van de betrokken buitenlandse regelzones.

II. ANTECEDENTEN

11. Op 1 december 2005 keurde de CREG beslissing (B) 051201-CDC-494 goed betreffende de aanvraag tot goedkeuring van het voorstel van de N.V. Elia System Operator over de methoden voor congestiebeheer en voor de toekenning aan de toegangsverantwoordelijken van de beschikbare capaciteit op de koppelverbinding Frankrijk-België (hierna: de beslissing van 1 december 2005). Door haar beslissing aanvaardt de CREG onder meer het voorstel van Elia om op jaarbasis 1300 MW en maandelijks minstens 400 MW toe te kennen goed. De idee bestond erin om de maandelijks beschikbare capaciteit te maximaliseren, met een minimale waarde van 400 MW.

12. In haar brief van 28 november 2006 deelt Elia de CREG mee dat tijdens de vergadering van de "Users' Group Elia" van 23 november 2006 een resolutie ten gunste van een hervereffening tussen de jaar-, maand- en dagcapaciteiten toegekend aan de Frans-Belgische grens (richting Frankrijk-België) voor het jaar 2007 werd besproken en dat een aantal aanwezige leden instemde met een nieuwe verdeling die een vermindering van de capaciteit toegekend op jaarbasis en een verhoging van de capaciteit voor marktkoppeling beoogt. Dergelijke maatregel zou een gunstige weerslag kunnen hebben op de Belgische markt. In haar brief stelt Elia te hopen dat de CREG zich tegen de doorvoering van deze resolutie niet verzet.

13. Bij brief van 30 november 2006 reageert de CREG op de brief van Elia van 28 november 2006 en wijst ze erop dat de toepassing van het systeem van capaciteitsverdeling bij beslissing van 1 december 2005 voorlopig werd goedgekeurd. De CREG stelt hierin open te staan voor het onderzoek van een herschikking van de capaciteit, maar dringt aan op de noodzaak om daarvoor een volledig dossier ter goedkeuring bij de CREG in te dienen. Verder betreft de CREG in haar brief de laattijdigheid van het voorstel van Elia in haar brief van 28 november.

14. Bij brief van 4 december 2006 antwoordt Elia op de opmerkingen die de CREG in haar brief van 30 november formuleerde en vervolledigt en herhaalt zij het voorstel om de capaciteit voor de jaarveiling van 2007 aan de Frans-Belgische grens te verminderen van 1300 tot 1000 MW. Bij deze brief werd een analysenota gevoegd.

15. Op 7 december 2006 keurde de CREG beslissing (B) 061207-CDC-610 goed betreffende de aanvraag tot goedkeuring van het voorstel van de N.V. Elia System Operator over de methoden voor congestiebeheer en de methoden voor de toekenning van de beschikbare capaciteit op de koppelverbinding Frankrijk-België aan de toegangsverantwoordelijken (hierna: de beslissing van 7 december 2006). Door deze beslissing genomen met toepassing van de artikelen 180, §2, en 183, §2, van het technisch reglement weigert de CREG onder meer om het voorstel van Elia over de herschikking van de capaciteit tussen de verschillende tijdshorizonten goed te keuren. De CREG motiveert haar weigering door te stellen dat ze de door Elia voorgestelde maatregel aan de hand van de loutere analyse van Elia en rekening houdend met de uiterst korte tijd waarover ze beschikt onmogelijk geldig kan evalueren. Anderzijds verwijst ze ook naar de afwezigheid van een open en transparant overleg met alle marktdeelnemers en naar een gebrek aan voorzienbaarheid van de maatregel voor alle marktdeelnemers. De CREG meldt in haar brief echter te blijven openstaan voor de idee van een herschikking van de beschikbare capaciteit over de verschillende tijdshorizonten en stipt aan dat dit in het belang zou zijn van de markt.

16. Nadat de CREG op de internetsite van Elia vaststelde dat de maandelijkse capaciteit die voor de maanden januari en februari 2007 werd aangekondigd aan de Frans-Belgische grens (richting Frankrijk-België) 400 MW zouden bedragen, terwijl de capaciteit voor diezelfde maanden van 2006 1450 MW bedroeg, richtte zij op 18 december 2006 een brief aan Elia met het verzoek de precieze redenen voor deze aanzienlijke daling toe te lichten.

17. Bij brief van 22 december 2006 antwoordt Elia de verbazing van de CREG niet te begrijpen, gezien de argumenten die Elia in haar brieven van 28 november en 4 december 2006 al ten gunste van een rechtzetting van de capaciteitsherschikking inriep. Elia verduidelijkt in haar brief dat zij samen met RTE (de Franse transmissienetbeheerder) besliste de maandelijkse capaciteit voor de maanden januari en februari 2007 vast te stellen op 400 MW, in naleving van de beslissing van de CREG van 7 december 2006.

18. Met haar brief van 27 december 2006 brengt Elia de CREG op de hoogte van haar intentie om met de marktdeelnemers een overleg over de herschikking van de verdeling van de beschikbare capaciteit over de verschillende tijdshorizonten te organiseren.

19. In haar brief van 8 februari 2006 stelt de CREG dat Elia deze maatregel eenzijdig heeft genomen en dus zonder deze vooraf ter goedkeuring aan de CREG voor te leggen, terwijl dergelijke maatregel een wijziging van de tot dan geldende methoden voor congestiebeheer

veronderstelt. De CREG stelt in haar brief vast dat Elia met deze eenzijdige maatregel de weigering van de CREG in haar beslissing van 7 december 2006 om het voorstel van Elia geformuleerd in haar brief van 4 december 2006 goed te keuren omzeilt. In afwachting dat een volledig dossier bij de CREG wordt ingediend en Elia een volledig overleg over de markt heeft georganiseerd, verzoekt de CREG Elia in deze brief terug te komen op het beginsel dat de maandelijkse capaciteit gelijkstelt aan de maximale capaciteit die op maandbasis kan worden gewaarborgd en deze niet kunstmatig te beperken tot 400 MW.

20. In haar brief van 14 februari 2007 stelt Elia verbaasd te zijn over de reactie van de CREG. Verder beweert Elia dat de CREG ten onrechte besluit dat zij de weigering van de CREG in haar beslissing van 7 december 2006 omzeilt. Elia wijst er overigens op dat de maatregel overeenkomstig de beslissing van de CREG van 1 december 2005 werd genomen, aangezien de drempel voor de maandcapaciteit van 400 MW werd gerespecteerd. Verder haalt Elia opnieuw de argumenten aan die zij reeds in haar brieven van 28 november en 4 december 2006 uiteenzette.

21. Op 2 maart 2007 ontvangt de CREG een brief van Elia van 27 februari 2007 met de documenten die tijdens de overlegvergadering van de marktdeelnemers van 6 maart 2007, waarvan sprake onder §22 hieronder, zouden worden gebruikt.

22. Op 6 maart 2007 organiseert Elia samen met RTE een overlegvergadering met de marktdeelnemers over de beschikking van de beschikbare capaciteit over de verschillende tijdshorizonten voor de resterende maanden van het jaar 2007 enerzijds en voor het jaar 2008 anderzijds. Kort daarna publiceren Elia en RTE het verslag van deze vergadering op hun respectieve websites.

23. Met haar brief van 16 maart 2007 legt Elia haar voorstel betreffende de methoden voor congestiebeheer op de koppelverbinding Frankrijk-België, met het oog op de beschikking van de capaciteit tussen de verschillende tijdshorizonten, voor toepassing bij het vaststellen van de maandelijkse capaciteit toe te kennen voor de maanden van mei tot december 2007 ter goedkeuring aan de CREG voor. Elia verbindt zich ertoe om voor het jaar 2008 samen met RTE hierover tijdens de herfst van 2007 overleg te plegen.

24. De Franse regulator, CRE, (La Commission de Régulation de l'Energie) en de CREG hebben overleg gepleegd over het voorstel toterschikking van de capaciteit over de verschillende tijdshorizonten.

III. ANALYSE VAN HET VOORSTEL VAN ELIA BETREFFENDE DE METHODEN VOOR CONGESTIEBEHEER OP DE KOPPELVERBINDING FRANKRIJK-BELGIË

III.1. Voorafgaande opmerkingen

25. Onder deze titel wordt de conformiteit geanalyseerd van het voorstel van Elia met het wettelijke kader, omschreven in titel I van deze beslissing.

26. In haar brief van 16 maart 2007 stelt Elia haar voorstel ter goedkeuring voor te leggen aan de CREG, zonder echter de juiste juridische basis van haar aanvraag op te geven. Volgens de CREG impliceert de wijziging van de verdeling van de beschikbare capaciteit tussen de verschillende tijdshorizonten een wijziging van de methoden voor congestiebeheer. Daarom moet deze door de CREG in het raam van haar goedkeuringsbevoegdheid bedoeld onder artikel 180, §2, van het technisch reglement worden onderzocht.

27. De CREG herinnert eraan en betreurt dat Elia en RTE de tot dan geldende principes betreffende de verdeling van de capaciteit voor de eerste maanden van het jaar 2007 eenzijdig en zonder voorafgaand akkoord van de betrokken regulatoren hebben gewijzigd en daardoor de weigering van de CREG meegedeeld in haar beslissing van 7 december 2006 hebben omzeild.

28. Het voorstel van Elia over de nieuwe verdeling van de beschikbare capaciteiten tussen de verschillende tijdshorizonten heeft enkel betrekking op de periode van de maanden mei tot december 2007. Het standpunt van de CREG geldt dan ook enkel voor deze periode. Bijgevolg moet Elia voor het jaar 2008 tegen uiterlijk 15 oktober 2007 (zie paragraaf 43 hieronder) een nieuw voorstel bij de CREG indienen.

III.2. Analyse

29. Elia stelt een herschikking van de capaciteiten toegekend aan de Frans-Belgische grens tussen de maandelijkse en dagelijkse tijdshorizonten voor, zodat meer capaciteit kan worden voorbehouden voor de daghorizon en het capaciteitsniveau voor het mechanisme van de impliciete veilingen kan worden verhoogd. De CREG begrijpt dat deze wijziging samenhangt met de introductie en het succes van Belpex. Het voorstel van Elia wordt in de twee onderstaande tabellen samengevat, een voor elke richting, overeenkomstig de totale capaciteit die ten aanzien van de maandelijkse horizon (maandelijkse NTC) kan worden gewaarborgd.

Voorstel van ELIA: Richting Frankrijk naar België

Maandelijkse NTC	Jaarlijkse ATC	Maandelijkse ATC	Minimum dag-ATC
1700	1300	75	325
1800	1300	100	400
1900	1300	125	475
2000	1300	150	550
2100	1300	175	625
2200	1300	200	700
2300	1300	225	775

Hier dient te worden aangestipt dat de verwachte maandelijkse NTC voor de maanden juni tot september 2007 om en bij de 1700 à 1800 MW zou moeten bedragen. De CREG begrijpt dat het voorstel van ELIA niet langer de verbintenis bevat om maandelijks minstens 400 MW toe te kennen, maar dat Elia en RTE zich ertoe verbinden minimum 1700 MW in de richting Frankrijk-België toe te kennen, verdeeld over de jaarlijkse, maandelijkse en dagcapaciteit.

Voorstel van ELIA: Richting België naar Frankrijk

Maandelijkse NTC	Jaarlijkse ATC	Maandelijkse ATC	Minimum dag-ATC
600	400	100	100
700	400	150	150
800	400	200	200
900	400	250	250
1000	400	300	300

30. De CREG stelt vast dat het voorstel van Elia het principe van de verdeling van de beschikbare capaciteit over de verschillende tijdshorizonten in vraag stelt, zoals dit door Elia en RTE in hun gemeenschappelijke begeleidende nota (pagina 6) van het dossier betreffende de regels voor de toekenning van capaciteit op de koppelverbinding Frankrijk-België ingediend op 22 november 2005, werd voorgesteld.

Dit principe bepaalt: « *la capacité mensuelle disponible est la valeur maximale de capacité pouvant être garantie à l'horizon mensuel, d'un commun accord entre les deux GRTs, aux conditions définies dans les Règles IFB et en essayant de conserver un minimum de capacité à allouer à l'échéance journalière. Dans cette première approche, la capacité disponible pour l'échéance journalière serait alors la capacité supplémentaire dégagée au-delà de la valeur déjà allouée aux horizons annuel et mensuel, à laquelle s'ajoute, pour chaque heure de la journée suivante, conformément au principe du « Use-It-Or-Lose-It », la capacité non utilisée par les Participants ayant obtenu de la capacité sur des horizons de temps préalables au journalier. Toutefois, en vue d'assurer le bon fonctionnement du mécanisme d'allocation journalier, certaines contraintes sont susceptibles d'être intégrées aux calculs de capacités de manière à garantir des caractéristiques « minimales » à la capacité utilisée en journalier. Concrètement, 100 MW seront retenus avant détermination de la capacité annuelle disponible et 100 MW complémentaires seront retenus avant détermination de la capacité mensuelle disponible.»*

31. De CREG stelt vast dat het dossier dat Elia op 16 maart 2007 indiende geen gedeelte bevat dat het voorstel tot herschikking rechtvaardigt. De rechtvaardiging is terug te vinden in enerzijds de transparanten gepresenteerd tijdens de overlegvergadering van de marktdeelnemers op 6 maart 2007 en die werden samengebracht in de samenvatting van dit overleg, en anderzijds in de documenten die op 27 februari 2007 ter voorbereiding van dit overleg werden verstuurd. De CREG herinnert eraan dat zij Elia in paragraaf 56 van haar beslissing van 7 december 2006 nochtans had gevraagd haar een goed uitgewerkt dossier te bezorgen dat het voorstel rechtvaardigt.

32. Een van de argumenten die Elia aanhaalt ter rechtvaardiging van haar verzoek betreft de noodzaak om de verdeling van de capaciteit over de verschillende tijdshorizonten op de Belgisch-Franse grens te harmoniseren met de verdeling die op de koppelverbinding België-Nederland wordt waargenomen. Deze noodzaak vloeit volgens Elia voort uit artikel 2.6 van de nieuwe richtsnoeren. In de eerste plaats merkt de CREG op dat artikel 2.6 veeleer bepaalt dat de netbeheerders in hun voorstel tot verdeling rekening moeten houden met het

niveau van harmonisering van de verschillende bestaande mechanismen. Ten tweede vraagt de CREG zich af in welke mate het mogelijk en relevant is om de percentages toegekend aan de verschillende tijdshorizonten voor koppelverbindingen te harmoniseren, waarvoor één, de Frans-Belgische koppelverbinding, een capaciteit heeft die varieert van 1700 MW (tijdens de zomer) tot meer dan 3000 MW tijdens de winter, en de andere, Belgisch-Nederlandse koppelverbinding, het hele jaar door een constante conventionele capaciteit van ongeveer 1350 MW vertoont, en wanneer de veiligheid van het net in het gedrang dreigt te komen wordt verminderd. Tot slot wijst de CREG erop dat artikel 2.6 eveneens voorziet dat het voorstel van de netbeheerders rekening moet houden met de marktkenmerken, en dus met het feit dat België traditioneel een gedeelte van haar energie uit Frankrijk invoert, en dat deze dus een verschil tussen de twee grenzen op het niveau van de tussen de verschillende tijdshorizonten te verdelen capaciteit kunnen rechtvaardigen.

33. Een ander argument dat Elia aanhaalt, is dat de verdeling van de capaciteit zoals toegepast in 2006 niet tegemoet komt aan de marktbehoeften. Elia baseert zich daarvoor op een vergelijking van de prijzen van de jaar-, maand- en dagelijkse veilingen (zie *slide* nr. 7 van de Elia presentatie). De CREG wenst in de eerste plaats eraan te herinneren dat de voorwaarden van het jaar 2007 en van de zomer 2007 totaal verschillen van die van 2006, met de intrede van de Belpex, de secundaire markt van de capaciteiten en de *intraday*, voorzien voor juni 2007, op de Frans-Belgische grens. Vervolgens merkt de CREG op dat Elia in haar analyse geen gewag maakt van de bijzondere omstandigheden die gepaard gingen met de eerste veiling van de capaciteiten op de koppelverbinding Frankrijk-België: het aanzienlijke volume (door de versterkte koppelverbinding en de opheffing van de voorrang van de historische contracten) van de jaarcapaciteit 2006 (prijs: 0,76€/MWh) werd slechts op 6 december 2005 voor een toekenning op 16 december 2005 bekend gemaakt. Elia vermeldt in haar analyse evenmin de aanzienlijk betere valorisatie van de jaarcapaciteit voor 2007 (2,06€/MWh). Tot slot mag Elia zich voor de maandcapaciteit niet baseren op de hoge prijzen die voor bepaalde maanden in 2006 werden verkregen, om te beweren dat deze prijzen een gevolg zouden zijn van een voorkeur van de deelnemers voor maandcapaciteiten, en hieruit afleiden dat de verdeling van de capaciteiten niet beantwoordt aan de behoeften van de markt. Deze hoge prijzen zouden daarentegen gerechtvaardigd zijn door uitzonderlijke omstandigheden die op geen enkele wijze in verband staan met een of andere voorkeur van de deelnemers voor dit type capaciteiten.

34. De CREG stelt vast dat Elia in haar voorstel toterschikking geen rekening houdt met de impact van de secundaire capaciteitsmarkt. De CREG stelt meer bepaald vragen bij de omvang van de door Elia voorgestelde herschikking.

35. Tot slot stelt de CREG vast dat er geen overleg werd gepleegd (artikel 181, §3, van het technisch reglement) met de Nederlandse netbeheerder Tennet. De CREG is er immers van overtuigd dat de interactie van de capaciteiten toegekend aan de verschillende horizonten op de verschillende koppelverbindingen absoluut in aanmerking moet worden genomen, heel specifiek in het raam van het gebruik van een trilaterale marktkoppeling. Deel 3 van de nieuwe richtsnoeren bepaalt bovendien dat de methoden voor congestiebeheer binnen de regio noordwest, de regio die de Benelux, Duitsland en Frankrijk omvat, gemeenschappelijk en gecoördineerd moeten zijn.

36. De CREG merkt eveneens op dat het overleg met de CRE heeft aangetoond dat deze laatste evenmin overtuigd is van de argumenten die Elia en RTE naar voren schuiven om hun voorstel te verdedigen.

37. Bijgevolg stelt de CREG vast dat Elia niet wijst op de opportuniteit van de voorgestelde herschikking rekening houdend met de structuur van de Belgische elektriciteitsmarkt. Elia stelt enkel vast dat een overvloed van fysieke capaciteit in de richting Frankrijk België, die de situatie van de 2 voorbije winters weergeeft, toelaat een convergentie van de prijzen van de georganiseerde markten te verzekeren.

38. De CREG stelt dat gezien de aanwezigheid van een secundaire capaciteitsmarkt en de toepassing van het mechanisme van het "use-it-or-loose-it"-type, alleen een toename van de totale fysieke capaciteit en een "netting" van de genomineerde capaciteiten op maand- en jaarbasis toelaten een eventuele prijsdivergentie op de Belpex ten aanzien van de Powernext prijzen in geval van spanningen op deze georganiseerde markten aanzienlijk te verminderen.

39. Gelet op wat in de voorgaande paragrafen 31 tot 38 werd uiteengezet, kan de CREG het voorstel van Elia tot herschikking van de capaciteit en tot wijziging van de principes inzake verdeling van de capaciteit over de verschillende tijdshorizonten niet goedkeuren.

40. Niettemin stelt de CREG vast dat de voorgestelde herschikking de steun krijgt van de grote industriëlen en dat de traders en producenten zich hiertegen niet formeel verzetten, ook al hebben sommigen onder hen hun voorkeur voor een terugkeer naar de oude methode uitgesproken.

Bovendien blijkt het voor de CREG dat er geen uiterst negatieve impact op de markt van de door Elia voorgestelde herschikking is te verwachten.

Vervolgens stelt de CREG door het overleg van de marktdeelnemers dat door de twee netbeheerders werd georganiseerd een verbeterde leesbaarheid van de methode vast waarmee de capaciteiten voor de laatste maanden van 2007 werden verdeeld.

Tot slot neemt de CREG akte van het voorstel van Elia om in de herfst 2007 een nieuw overleg met de marktdeelnemers rond de verdeling van de capaciteit voor het jaar 2008 te organiseren.

41. Om al deze redenen en hoewel zij het voorstel van Elia tot herschikking van de capaciteit en wijziging van de verdeelprincipes niet goedkeurt, kan de CREG de door Elia voorgestelde doorvoering van de herschikking van de maand- en dagcapaciteiten tot aan het einde van het jaar 2007 toelaten.

42. Vervolgens herinnert de CREG aan het belang voor de markt van transparantie en voorzienbaarheid van de capaciteitsniveaus die aan de verschillende tijdsbestekken worden toegekend (artikel 5.5 d), e), f) en g) en artikel 5.9 van de nieuwe richtsnoeren). De door Elia voorgestelde herschikking draagt een gedeelte van de maandcapaciteit die deel uitmaakte van de minimale totale capaciteit van 1700 MW die jaarlijks door de netbeheerders werden gegarandeerd over naar de dagtoekenning. Om de beste transparantie inzake het niveau van deze gewaarborgde totale capaciteit en de capaciteit ter beschikking gesteld van de marktkoppeling te verzekeren, verzoekt de CREG ELIA om de waarden (24-uurs waarden) van de totale beschikbare capaciteit (dagelijkse NTC) berekend in $J-2^2$, de capaciteit (24-uurswaarden) vrijgemaakt door de secundaire markt en de capaciteit (24-uurs waarden) voorgesteld voor de marktkoppeling die daaruit voortvloeien samen met de nomineringen voor de verschillende tijdsbestekken en de overgedragen capaciteit in toepassing van het

---

² Deze informatie wordt nu al zonder historisch overzicht gepubliceerd.

“use-it-or-lose-it” principe dagelijks op haar website te publiceren. Ook het geschiedkundige overzicht van de gepubliceerde waarden moet beschikbaar zijn. Deze gegevens moeten dagelijks vanaf 1 juli 2007 worden gepubliceerd.

43. Tot slot wijst de CREG andermaal op het enorme belang om de marktdeelnemers voldoende op voorhand op de hoogte te brengen van de niveaus en de verdeling van de toegekende capaciteit (artikel 5.6 van de nieuwe richtsnoeren). Voor het jaar 2008 moet Elia uiterlijk op 15 oktober 2007 haar voorstel tot verdeling van de capaciteiten op de koppelverbinding België Frankrijk ter goedkeuring aan de CREG voorleggen. Dit nieuwe voorstel moet een goed uitgewerkte rechtvaardiging van de voorgestelde verdeling omvatten (waarbij de marktstructuur, de werking van Belpex sinds de lancering, de “*netting*” van de capaciteiten, de secundaire markt, de interactie met de verschillende grenzen,... in aanmerking moeten worden genomen) en duidelijk het capaciteitsniveau aanduiden dat gedurende 2008 wordt gegarandeerd, rekening houdend met de ingebruikneming van de transformator-faseverschuiver van Monceau in 2007 en van andere transformatoren-faseverschuivers voorzien voor begin 2008.

BESLISSING

Met toepassing van artikel 180, §2 van het technisch reglement beslist de CREG om voorgaande redenen het voorstel van Elia betreffende de methoden voor congestiebeheer op de koppelverbinding België Frankrijk met het oog op de herschikking van de capaciteitsverdeling tussen de verschillende tijdshorizonten niet goed te keuren.

Om redenen aangehaald onder paragraaf 40 van onderhavige beslissing laat CREG Elia niettemin toe om de herschikking van de maand- en dagcapaciteiten tot het einde van de maand december 2007 door te voeren. .

Met het oog op een verbeterde transparantie van de toekenning van capaciteit op de koppelverbinding verzoekt de CREG Elia de informatie die beantwoordt aan de vereisten geformuleerd onder paragraaf 42 van voorliggende beslissing dagelijks vanaf 1 juli 2007 op haar website te publiceren.

De CREG verzoekt Elia om uiterlijk tegen 15 oktober 2007 een nieuw voorstel voor de verdeling van de capaciteit voor het jaar 2008 in te dienen, dat onder meer rekening houdt met de vereisten geformuleerd onder de paragrafen 35 en 43 van voorliggende beslissing.

////

Voor de Commissie voor de Regulering van de Elektriciteit en het Gas:

Dominique WOITRIN
Directeur

François POSSEMIERS
Voorzitter van het Directiecomité